

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a doua)

23 septembrie 2015*

„Răspundere extracontractuală — Dumping — Importul de anumite citrice preparate sau conservate originare din China — Regulamentul (CE) nr. 1355/2008, declarat nevalid de către Curte — Prejudiciu pretins suferit de reclamantă ca urmare a adoptării regulamentului — Acțiune în despăgubire — Epuizarea căilor de atac interne — Admisibilitate — Încălcare suficient de gravă a unei norme de drept care conferă drepturi particularilor — Articolul 2 alineatul (7) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 384/96 [devenit articolul 2 alineatul (7) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1225/2009] — Obligația de diligență — Legătură de cauzalitate”

În cauza T-205/14,

I. Schroeder KG (GmbH & Co.), cu sediul în Hamburg (Germania), reprezentată de K. Landry, avocat,

reclamantă,

împotriva

Consiliului Uniunii Europene, reprezentat de J.-P. Hix, în calitate de agent, asistat inițial de D. Geradin și de N. Tuominen și ulterior de N. Tuominen, avocați,

și a

Comisiei Europene, reprezentată de T. Maxian Rusche și de R. Sauer, în calitate de agenți,

pârâți,

având ca obiect o acțiune în despăgubire vizând obținerea reparării prejudiciului pretins suferit ca urmare a adoptării Regulamentului (CE) nr. 1355/2008 al Consiliului din 18 decembrie 2008 de impunere a unei taxe antidumping definitive și de percepere cu titlu definitiv a taxei provizorii impuse la importurile de anumite citrice preparate sau conservate (mandarine etc.) originare din Republica Populară Chineză (JO L 350, p. 35), declarat nevalid prin Hotărârea din 22 martie 2012, GLS (C-338/10, Rep., EU:C:2012:158),

TRIBUNALUL (Camera a doua),

compus din doamna M.-E. Martins Ribeiro, președinte, domnii S. Gervasoni (raportor) și L. Madise, judecători,

grefier: doamna C. Heeren, administrator,

având în vedere fază scrisă a procedurii și în urma ședinței din 17 martie 2015,

* Limba de procedură: germana.

pronunță prezenta

Hotărâre

Cadrul juridic

- 1 Articolul 2 alineatul (7) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 384/96 al Consiliului din 22 decembrie 1995 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO 1996, L 56, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 12, p. 223), cu modificările ulterioare (denumit în continuare „regulamentul de bază”) [înlocuit prin Regulamentul (CE) nr. 1225/2009 al Consiliului din 30 noiembrie 2009 privind protecția împotriva importurilor care fac obiectul unui dumping din partea țărilor care nu sunt membre ale Comunității Europene (JO L 343, p. 51, rectificare în JO 2010, L 7, p. 22)], prevede:

„În cazul importurilor care provin din țări care nu au economie de piață [...], valoarea normală se stabilește pe baza prețului sau a valorii calculate într-o țară terță care are economie de piață, pe baza prețului de export dintr-o astfel de țară terță către alte țări, inclusiv către Comunitate, sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil, în orice alt mod rezonabil, inclusiv pe baza prețului plătit efectiv sau care urmează să fie plătit în Comunitate pentru produsul similar, ajustat în mod corespunzător, în cazul în care este necesar, pentru ca acesta să includă o marjă de profit rezonabilă.

O țară terță cu economie de piață adecvată se alege în mod rezonabil, ținând seama de toate informațiile utile disponibile în momentul efectuării alegerii. Se ține de asemenea seama de termene și, după caz, se alege o țară terță cu economie de piață care face obiectul aceleiași anchete.

Părțile care participă la anchetă sunt informate rapid după începerea anchetei cu privire la țara terță cu economie de piață respectivă și au la dispoziție zece zile pentru a-și prezenta comentariile.”

Istoricul cauzei

- 2 La 20 octombrie 2007, Comisia Comunităților Europene a publicat avizul de deschidere a unei proceduri antidumping privind importurile de anumite citrice preparate sau conservate (mandarine etc.) originare din Republica Populară Chineză (JO C 246, p. 15).
- 3 La 2 noiembrie 2007, reclamanta, I. Schroeder KG (GmbH & Co.), a solicitat Comisiei să îi comunice eșantionul de importatori independenți avut în vedere în avizul de deschidere.
- 4 La 4 iulie 2008, Comisia a adoptat Regulamentul (CE) nr. 642/2008 de instituire a unei taxe antidumping provizorii la importurile de anumite citrice preparate sau conservate (mandarine etc.) originare din Republica Populară Chineză (JO L 178, p. 19).
- 5 La 18 decembrie 2008, Consiliul Uniunii Europene a adoptat Regulamentul (CE) nr. 1355/2008 al Consiliului de impunere a unei taxe antidumping definitive și de percepere cu titlu definitiv a taxei provizorii impuse la importurile de anumite citrice preparate sau conservate (mandarine etc.) originare din Republica Populară Chineză (JO L 350, p. 35).
- 6 Reclamanta a plătit taxele antidumping stabilite prin acest regulament pentru propriile importuri ale produsului în cauză și afirmă că le-a plătit și pentru importurile efectuate prin intermediul celorlalți patru importatori (denumiți în continuare „alte patru societăți”).

- 7 Prin Hotărârea din 22 martie 2012, GLS (C-338/10, Rep., EU:C:2012:158, punctul 36), Curtea a declarat Regulamentul nr. 1355/2008 nevalid, pentru motivul că Comisia și Consiliul nu respectaseră cerințele rezultate din cuprinsul articolului 2 alineatul (7) litera (a) din regulamentul de bază [devenit articolul 2 alineatul (7) litera (a) din Regulamentul nr. 1225/2009], stabilind valoarea normală a produsului în cauză pe baza prețurilor plătite efectiv sau care urmau a fi plătite în Uniunea Europeană pentru un produs similar, fără să fi făcut dovada întregii diligențe necesare pentru a stabili această valoare pe baza prețurilor practicate pentru același produs într-o țară terță care are economie de piață.
- 8 În urma Hotărârii GLS, punctul 7 de mai sus (EU:C:2012:158), reclamanta și celelalte patru societăți au solicitat rambursarea taxelor percepute în temeiul Regulamentului nr. 1355/2008. Birourile vamale principale germane au rambursat taxele percepute în mod necorespunzător.
- 9 Reclamanta și celelalte patru societăți au solicitat de asemenea, pe de o parte, birourilor principale vamale din Hamburg-Stadt, din Duisburg și din Krefeld (Germania) plata unor dobânzi de 0,5 % pe lună pentru taxele antidumping plătite, pentru perioada dintre data plății acestor taxe și cea a rambursării lor. Aceste cereri, datate 6 și 7 noiembrie 2012, au fost respinse prin deciziile birourilor vamale în cauză din 8 și din 23 noiembrie, din 18 decembrie 2012 și din 3 aprilie 2013. Reclamanta și celelalte patru societăți au formulat reclamații împotriva acestor decizii de respingere. Reclamanta a precizat, în ședință, ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal, că toate aceste proceduri fuseseră suspendate în așteptarea deciziei adoptate de Finanzgericht Hamburg (Tribunalul Fiscal din Hamburg) în cauza dintre Hüpeden & Co. (GmbH & Co.) KG și autoritățile vamale.
- 10 Reclamanta a solicitat, pe de altă parte, Consiliului și Comisiei, prin scrisorile din 10 decembrie 2013, repararea prejudiciului de 345 644 de euro corespunzător sarcinii dobânzilor aferente împrumuturilor pe care aceasta ar fi fost obligată să le contracteze ca urmare a Regulamentului nr. 1355/2008. Aceste cereri au fost respinse prin scrisoarea Consiliului din 31 ianuarie 2014 și prin scrisoarea Comisiei din 14 februarie 2014.
- 11 În urma Hotărârii GLS, punctul 7 de mai sus (EU:C:2012:158), Comisia a decis, pe de altă parte, să redeschidă procedura antidumping, această redeschidere vizând doar punerea în aplicare a concluziilor hotărârii menționate. La sfârșitul acestei proceduri, Consiliul a adoptat Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 158/2013 din 18 februarie 2013 de reinstituire a unei taxe antidumping definitive la importurile de anumite citrice preparate sau conservate (mandarine etc.) originare din Republica Populară Chineză (JO L 49, p. 29), începând de la 23 februarie 2013. Două întrebări preliminare având ca obiect aprecierea validității acestui regulament au fost adresate Curții (cauzele conexe C-283/14, CM Eurologistik, și C-284/14, GLS).

Procedura și concluziile părților

- 12 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 27 martie 2014, reclamanta a introdus prezenta acțiune.
- 13 Comisia a solicitat suspendarea prezentei proceduri, pe de o parte, până la pronunțarea definitivă a autorităților naționale cu privire la acțiunile vizate la punctul 9 de mai sus, precum și, pe de altă parte și în subsidiar, până la pronunțarea Curții cu privire la întrebările preliminare referitoare la validitatea Regulamentului nr. 158/2013 adresate în cauzele conexe C-283/14 și C-284/14, menționate anterior. Reclamanta și Consiliul nu au ridicat obiecții cu privire la aceste cereri de suspendare.
- 14 Reclamanta solicită Tribunalului:
 - obligarea Uniunii să îi plătească daune interese în cuantum de 345 644 de euro, majorate cu dobânzi de 8 % pe an începând din ziua notificării hotărârii, sau constatarea faptului că există un drept la despăgubire în beneficiul său;

— obligarea Comisiei și a Consiliului la plata cheltuielilor de judecată.

- 15 În ședință, reclamanta a solicitat Tribunalului, cu titlu subsidiar, astfel cum s-a consemnat în procesul-verbal de ședință, să constate, printr-o hotărâre interlocutorie, că acțiunea sa era admisibilă și că Consiliul și Comisia erau autoarele unui comportament ilicit de natură să angajeze răspunderea Uniunii, iar ulterior să suspende prezenta procedură până la pronunțarea unei decizii definitive în procedura în fața Finanzgericht Hamburg vizată la punctul 9 de mai sus.
- 16 Consiliul și Comisia solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii ca inadmisibilă și, cu titlu subsidiar, ca nefondată;
 - obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.

În drept

Cu privire la admisibilitatea acțiunii

- 17 Consiliul și Comisia susțin, în înscrisurile lor, că prezenta acțiune trebuie respinsă ca inadmisibilă, întrucât reclamanta nu a epuizat căile de atac interne susceptibile să conducă la repararea prejudiciului invocat.
- 18 Potrivit unei jurisprudențe constante, acțiunea în despăgubire în temeiul articolului 268 TFUE și al articolului 340 al doilea paragraf TFUE trebuie apreciată în lumina ansamblului sistemului de protecție jurisdicțională a particularilor instituit prin tratat. Rezultă că, atunci când o persoană se consideră lezată prin aplicarea corespunzătoare a unei reglementări a Uniunii pe care o consideră nelegală și când faptul generator al prejudiciului invocat este astfel imputabil exclusiv Uniunii, admisibilitatea unei asemenea acțiuni în despăgubire poate fi totuși condiționată, în anumite cazuri, de epuizarea căilor de atac interne. În plus, trebuie de asemenea ca aceste căi de atac naționale să asigure în mod eficace protecția drepturilor persoanelor în cauză și să fie de natură să conducă la repararea prejudiciului invocat (a se vedea Hotărârea din 30 mai 1989, Roquette frères/Comisia, 20/88, Rec., EU:C:1989:221, punctul 15 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 23 noiembrie 2004, Cantina sociale di Dolianova și alții/Comisia, T-166/98, Rec., EU:T:2004:337, punctul 115 și jurisprudența citată).
- 19 Presupunând că cerința epuizării căilor de atac interne poate fi aplicabilă în speță, care este caracterizată de acțiuni naționale vizând obținerea plății de dobânzi aferente taxelor antidumping restituite, iar prezenta acțiune în despăgubire în fața instanței Uniunii vizând obținerea reparării prejudiciului care rezultă din plata de dobânzi bancare aferente împrumuturilor contractate din cauza pierderii de lichidități ca urmare a plății acestor taxe, și independent de Hotărârea din 18 septembrie 2014, Holcim (Romania)/Comisia (T-317/12, Rep., atacată cu recurs, EU:T:2014:782, punctele 73-77), care a limitat cazurile de inadmisibilitate datorate neepuizării căilor de atac interne, este necesar să se considere, în orice caz, că neepuizarea căilor de atac naționale de către reclamantă nu poate conduce la inadmisibilitatea acțiunii sale.
- 20 Astfel, căile de atac administrative și jurisdicționale introduse sau care pot fi introduse în fața autorităților naționale în speță nu pot fi considerate apte să asigure în mod eficace protecția drepturilor reclamantei în sensul jurisprudenței amintite la punctul 18 de mai sus și, prin urmare, nu era obligatoriu să fie epuizate în scopul admisibilității prezentei acțiuni.
- 21 Ținând seama în special de analiza în mod necesar prospectivă a eficacității căilor de atac naționale, cauza de inadmisibilitate în discuție fiind prin definiție opusă unei reclamante care nu a epuizat căile de atac naționale, instanța Uniunii a respins o asemenea cauză de inadmisibilitate atunci când

rezultatul căilor de atac interne era „foarte aleatoriu” (Hotărârea din 30 mai 1984, Eximo Molkereierzeugnisse Handelsgesellschaft/Comisia, 62/83, Rec., EU:C:1984:197, punctul 15; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 26 februarie 1986, Krohn Import-Export/Comisia, 175/84, Rec., EU:C:1986:85, punctul 28) sau când punerea în aplicare a acestor căi de atac era „excesiv de dificilă” (Hotărârea Cantina sociale di Dolianova și alții/Comisia, punctul 18 de mai sus, EU:T:2004:337, punctul 117). În consecință, sarcina probei impusă reclamantei, căreia i se opune neepuizarea căilor de atac naționale, nu poate merge dincolo de furnizarea de indicii de natură să suscite îndoieli serioase cu privire la caracterul eficace al protecției asigurate prin căile de atac naționale (a se vedea în acest sens și prin analogie Hotărârea din 26 octombrie 1993, Caronna/Comisia, T-59/92, Rec., EU:T:1993:91, punctul 35, și Hotărârea din 9 martie 2005, L/Comisia, T-254/02, RecFP, EU:T:2005:88, punctul 148).

- 22 Or, în speță, reclamanta a furnizat astfel de indicii.
- 23 Reclamanta a prezentat astfel în mod detaliat dispozițiile aplicabile și a subliniat faptul, de altfel confirmat de Consiliu în memoriul în apărare, că aceste dispoziții nu permiteau rambursarea dobânzilor solicitate în speță.
- 24 Astfel, articolul 241 din Regulamentul (CEE) nr. 2913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului vamal comunitar (JO L 302, p. 1, Ediție specială, 02/vol. 5, p. 58), cu modificările ulterioare (denumit în continuare „Codul vamal comunitar”), aplicabil la data faptelor în speță, după cum au confirmat Consiliul și Comisia în ședință, prevede:

„Rambursarea de către autoritățile competente a valorii drepturilor de import sau export sau a dobânzii pe credit sau a dobânzii pentru întârzieri încasate la efectuarea plății acestor drepturi nu atrage după sine plata dobânzii de către autoritățile menționate. Cu toate acestea, dobânda se plătește:

- atunci când o decizie de a da curs unei cereri de rambursare nu este pusă în aplicare în termen de trei luni de la data adoptării deciziei;
- atunci când dispozițiile naționale stipulează astfel.

[...]”

- 25 Or, în speță, nu reiese din niciun înscris din dosar și nicio parte nu invocă, de altfel, faptul că decizia prin care se dispune rambursarea nu a fost executată în termenul prevăzut de articolul 241 primul paragraf prima liniuță din Codul vamal comunitar. Pe de altă parte, dispoziția națională aplicabilă în sensul articolului 241 primul paragraf a doua liniuță din Codul vamal comunitar, respectiv articolul 236 din Codul fiscal german (Abgabenordnung), prevede plata de dobânzi numai atunci când rambursarea taxelor în cauză a fost dispusă printr-o decizie a instanțelor naționale, ceea ce nu este cazul în speță.
- 26 Pe de altă parte, reclamanta a comunicat, în anexa la cererea introductivă și la o scrisoare trimisă ca răspuns la o întrebare adresată de Tribunal, deciziile autorităților naționale care refuzaseră toate acordarea dobânzilor solicitate, în temeiul dispozițiilor vizate la punctul anterior, precum și o scrisoare a președintelui Camerei a patra a Finanzgericht Hamburg din 5 februarie 2015 care confirma la prima vedere acest refuz în cauza desemnată drept „cauză pilot” în contenciosul național privind plata dobânzilor aferente taxelor antidumping restituite (a se vedea punctul 9 de mai sus).
- 27 Toate aceste decizii au exclus aplicabilitatea în speță a soluției desprinse din Hotărârea din 27 septembrie 2012, Zuckerfabrik Jülich și alții (C-113/10, C-147/10 și C-234/10, Rep., EU:C:2012:591, punctele 65-67; a se vedea de asemenea Hotărârea din 18 aprilie 2013, Irimie, C-565/11, Rep., EU:C:2013:250, punctele 21 și 22). Potrivit acestei hotărâri, justițiabilii care au dreptul la rambursarea sumelor plătite în mod nejustificat cu titlu de cotizații la producție pentru sectorul zahărului stabilite

printr-un regulament nevalid au de asemenea dreptul la plata dobânzilor aferente acestora (Hotărârea Zuckerfabrik Jülich și alții, citată anterior, EU:C:2013:250, punctul 67), Curtea consacrand în acest domeniu principiul obligării statelor membre să restituie cu dobândă taxele percepute cu încălcarea dreptului Uniunii (Hotărârea Zuckerfabrik Jülich și alții, citată anterior, EU:C:2012:591, punctul 66).

- 28 Astfel, chiar dacă, astfel cum subliniază Comisia, nu se poate exclude în totalitate ca, în temeiul Hotărârii Zuckerfabrik Jülich și alții, punctul 27 de mai sus (EU:C:2012:591), exercitarea căilor de atac din dreptul național să conducă la plata dobânzilor solicitate, elementele prezentate de reclamantă în speță sunt suficiente pentru a pune la îndoială în mod serios o asemenea concluzie.
- 29 Rezultă din tot ceea ce precedă că reclamanta a stabilit în mod suficient ineficacitatea căilor de atac naționale, fără să fie necesar să se aștepte finalizarea procedurilor naționale inițiate.
- 30 În consecință, cauza de inadmisibilitate întemeiată pe neepuizarea căilor de atac naționale trebuie să fie respinsă, la fel ca și cererea de suspendare a procedurii în prezenta cauză, în așteptarea încheierii procedurilor naționale vizate mai sus, prezentată de Comisie.

Cu privire la temeinicia acțiunii

- 31 Potrivit unei jurisprudențe constante, angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii, în sensul articolului 340 al doilea paragraf TFUE, pentru conduita ilicită a organelor sale este supusă întrunirii mai multor condiții, și anume nelegalitatea conduitei imputate instituțiilor, caracterul real al prejudiciului și existența unei legături de cauzalitate între conduita invocată și prejudiciul invocat (a se vedea Hotărârea din 19 aprilie 2012, Artegoda/Comisia, C-221/10 P, Rep., EU:C:2012:216, punctul 80 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 16 mai 2013, Gap granen & producten/Comisia, T-437/10, EU:T:2013:248, punctul 16 și jurisprudența citată).

Cu privire la caracterul culpabil al comportamentului instituțiilor

- 32 Reclamanta susține că ar reieși din Hotărârea GLS, punctul 7 de mai sus (EU:C:2012:158), că Comisia și Consiliul și-au încălcat obligația de solitudine, precum și principiul bunei administrări, în măsura în care, cu nerespectarea cerințelor prevăzute la articolul 2 alineatul (7) litera (a) din regulamentul de bază, au stabilit valoarea normală a produsului în cauză pe baza prețurilor plătite efectiv sau care urmează să fie plătite în Uniune pentru un produs similar, fără să fi făcut dovada întregii diligențe necesare pentru a stabili această valoare pornind de la prețurile practice pentru același produs într-o țară terță care are economie de piață.
- 33 În Hotărârea GLS, punctul 7 de mai sus (EU:C:2012:158, punctul 36), Curtea a decis că, în măsura în care au stabilit valoarea normală a produsului în cauză pe baza prețurilor plătite efectiv sau care urmează a fi plătite în Uniune pentru un produs similar, fără să fi făcut dovada întregii diligențe necesare pentru a stabili această valoare pe baza prețurilor practice pentru același produs într-o țară terță care are economie de piață, Comisia și Consiliul nu au respectat cerințele care rezultă din cuprinsul articolului 2 alineatul (7) litera (a) din regulamentul de bază.
- 34 Din această hotărâre rezultă, în primul rând, că nevaliditatea Regulamentului nr. 1355/2008 și, astfel, comportamentul pretins culpabil în speță sunt imputabile atât Comisiei, care a efectuat procedura antidumping și a adoptat regulamentul antidumping provizoriu, cât și Consiliului, care a adoptat regulamentul antidumping definitiv care a confirmat regulamentul provizoriu.
- 35 Rezultă de aici, în al doilea rând, că se reproșează acestor două instituții nerespectarea obligației lor de diligență, care corespunde în esență datoriei de solitudine și principiului bunei administrări a căror încălcare este invocată de reclamantă, cu ocazia punerii în aplicare a dispozițiilor articolului 2 alineatul (7) litera (a) din regulamentul de bază, care stabilește metoda de calcul al valorii normale.

36 Este necesar să se amintească în această privință că, potrivit unei jurisprudențe constante, numai o încălcare suficient de gravă a unei norme de drept având ca obiect conferirea de drepturi particularilor permite să se angajeze răspunderea extracontractuală a Uniunii și că, pentru a aprecia existența unei încălcări suficient de grave a unei norme de drept, trebuie să se ia în considerare marja de apreciere de care dispune instituția aflată la originea actului. Astfel, atunci când instituțiile dispun de putere de apreciere, criteriul decisiv pentru a considera că o încălcare a dreptului Uniunii este suficient de gravă este acela al nerespectării vădite și grave a limitelor impuse acesteia. În schimb, atunci când nu dispun decât de o marjă de apreciere considerabil redusă, chiar inexistentă, simpla încălcare a dreptului Uniunii poate să fie suficientă pentru a dovedi existența unei încălcări suficient de grave (a se vedea Hotărârea din 4 iulie 2000, Bergaderm și Goupil/Comisia, C-352/98 P, Rec., EU:C:2000:361, punctele 42-44 și jurisprudența citată, și Hotărârea din 2 martie 2010, Arcelor/Parlamentul European și Consiliul, T-16/04, Rep., EU:T:2010:54, punctul 141 și jurisprudența citată).

37 În consecință, trebuie să se stabilească în prealabil întinderea marjei de apreciere de care dispuneau instituțiile în punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (7) litera (a) din regulamentul de bază.

– Cu privire la marja de apreciere a instituțiilor

38 Pentru a determina întinderea marjei de apreciere de care dispuneau instituțiile, trebuie să se stabilească în prealabil comportamentul reproșat în mod specific acestor instituții în punerea în aplicare a articolului 2 alineatul (7) litera (a) din regulamentul de bază și, în speță, nelegalitatea care a justificat declararea nevalidității Regulamentului nr. 1355/2008. Un asemenea demers se explică prin faptul că punerea în aplicare a unei dispoziții poate implica diferite acte pentru care instituția însărcinată să o pună în aplicare nu dispune în mod necesar de aceeași marjă de apreciere. Aceasta este situația în special a dispozițiilor care prevăd metoda de calcul al unei valori, precum valoarea normală care intervine în calculul marjei de dumping (a se vedea pentru un demers analog, în ceea ce privește metoda de calcul al prețului la import în sectorul cerealelor, Hotărârea Gap granen & producten/Comisia, punctul 31 de mai sus, EU:T:2013:248, punctele 30-41).

39 În speță, contrar susținerilor reclamantei, nelegalitatea reproșată instituțiilor nu constă în faptul că au optat pentru metoda de calcul subsidiară întemeiată pe prețurile practicate în Uniune în locul celei întemeiate pe prețurile practicate într-o țară terță care are economie de piață, alegere pentru care acestea nu dispuneau de nicio marjă de apreciere (a se vedea în acest sens Hotărârea GLS, punctul 7 de mai sus, EU:C:2012:158, punctul 26, și Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza GLS, C-338/10, Rep., EU:C:2011:636, punctul 97).

40 Contrar celor susținute, pe de altă parte, de reclamantă în ședință, nu se reproșează Comisiei nici faptul că a omis în totalitate să examineze datele furnizate de Eurostat pentru calcularea valorii normale a produsului în cauză. Astfel, Curtea a reproșat Comisiei, după cum reiese din Hotărârea GLS, punctul 7 de mai sus (EU:C:2012:158, punctele 34-36; a se vedea de asemenea Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza GLS, punctul 39 de mai sus, EU:C:2011:636, punctele 107-119), că nu a examinat cu toată diligența necesară datele Eurostat, cu alte cuvinte că nu a exploatat suficient aceste date statistice și că nu a continuat căutarea unei țări terțe care are economie de piață pe baza datelor menționate.

41 Or, Comisia dispune în această privință de o marjă de apreciere, atât în ceea ce privește analiza datelor Eurostat, cât și în ceea ce privește continuarea investigațiilor sale pe baza acestei analize.

42 Pe de o parte, confirmă marja de apreciere a instituțiilor în examinarea datelor Eurostat faptul, subliniat de Comisie, că datele colectate, în scopul determinării unei țări terțe care are economie de piață în sensul articolului 2 alineatul (7) litera (a) din regulamentul de bază, sunt în mod necesar date economice care dau naștere unor evaluări complexe, cum ar fi stabilirea existenței și a importanței

producției în țara menționată a produsului în cauză sau a unui produs similar (a se vedea în acest sens Hotărârea din 22 octombrie 1991, Nölle, C-16/90, Rec., EU:C:1991:402, punctele 11-17, Hotărârea din 29 mai 1997, Rotexchemie, C-26/96, Rec., EU:C:1997:261, punctul 10, și Hotărârea din 28 septembrie 1995, Ferchimex/Consiliul, T-164/94, Rec., EU:T:1995:173, punctul 66).

43 Pe de altă parte, atestă marja de apreciere de care dispun instituțiile în desfășurarea investigațiilor pornind de la primele analize efectuate dispozițiile regulamentului de bază care prevăd că Comisia identifică o țară terță care are economie de piață pe baza „informațiilor utile disponibile” [articolul 2 alineatul (7) litera (a) al doilea paragraf din regulamentul de bază], lăsându-i atât o marjă de apreciere în stabilirea disponibilității datelor, întrucât instrumentele de investigație sunt prevăzute cu titlu facultativ și sunt cu atât mai dificil de pus în aplicare în speță cu cât privesc date referitoare la țări terțe [articolul 6 alineatul (4) din regulamentul de bază], cât și o marjă de apreciere în determinarea fiabilității datelor colectate, verificarea exactității lor trebuind să fie efectuată doar „în măsura posibilului” [articolul 6 alineatul (8) din regulamentul de bază].

44 Aceste considerații nu sunt repuse în discuție de afirmația Curții de la punctul 32 din Hotărârea GLS, punctul 7 de mai sus (EU:C:2012:158; a se vedea de asemenea Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza GLS, punctul 39 de mai sus, EU:C:2011:636, punctele 101 și 102), potrivit căreia Comisia are obligația să examineze din oficiu toate informațiile disponibile, întrucât rolul său într-o anchetă antidumping nu este acela al unui arbitru, a cărui competență s-ar limita la a decide numai pe baza informațiilor și a elementelor de probă furnizate de părți în cadrul anchetei. Astfel, prin această afirmație, Curtea a precizat sursele de „date disponibile” pe baza cărora Comisia trebuia să își întemeieze analiza, care nu sunt limitate la elementele furnizate de părți, și nu a intenționat să restrângă marja de apreciere a Comisiei în determinarea disponibilității datelor provenind din aceste surse, cu atât mai mult cu cât Curtea a făcut trimitere, la același punct din Hotărârea GLS, punctul 7 de mai sus (EU:C:2012:158), la competențele de investigație prevăzute de articolul 6 alineatul (4) din regulamentul de bază.

45 În consecință, întrucât Comisia dispune în speță de putere de apreciere, reclamanta trebuie să demonstreze o nerespectare vădită și gravă a acestei puteri de apreciere pentru a angaja răspunderea Uniunii.

– Cu privire la nerespectarea vădită și gravă de către instituții a limitelor puterii lor de apreciere

46 Este necesar să se precizeze, cu titlu introductiv, că lipsa de diligență este unul dintre criteriile reținute de jurisprudență pentru a considera că neregula sau eroarea săvârșită de o instituție constituie o încălcare suficient de gravă a dreptului Uniunii (a se vedea Hotărârea Gap granen & producten/Comisia, punctul 31 de mai sus, EU:T:2013:248, punctul 28 și jurisprudența citată). În acest temei, obligația de diligență servește la „calificarea” încălcării unui alt principiu sau a unei alte norme de drept al Uniunii. În schimb, în speță, obligația de diligență constituie principiul a cărui nerespectare este invocată și a fost constatată de Curte.

47 În această privință, reiese din jurisprudență că, pentru ca nerespectarea obligației de diligență să poată fi calificată drept o nerespectare vădită și gravă a limitelor puterii de apreciere ale unei instituții, obligația de diligență trebuie să fi fost nerespectată în totalitate, o simplă apreciere eronată a întinderii obligațiilor sale care decurg din această obligație nefiind suficientă (a se vedea în ceea ce privește principiile buneii administrări și solitudinii Hotărârea din 18 septembrie 1995, Nölle/Consiliul și Comisia, T-167/94, Rec., EU:T:1995:169, punctul 89 și jurisprudența citată).

48 În consecință, trebuie să se stabilească dacă, în speță, comportamentul Comisiei constituie o nerespectare totală a obligațiilor care decurg din obligația de diligență sau numai o apreciere eronată a întinderii acestor obligații.

- 49 Astfel cum reiese din cuprinsul punctului 40 de mai sus, în Hotărârea GLS, punctul 7 de mai sus (EU:C:2012:158), Curtea a declarat Regulamentul nr. 1355/2008 nevalid pentru motivul încălcării de către Comisie a obligației sale de diligență, întrucât nu a realizat investigațiile pe baza datelor Eurostat privind importurile în Uniune ale produsului în cauză provenind din țări terțe care au economie de piață.
- 50 Or, procedând astfel, instituțiile nu și-au încălcat în totalitate obligațiile care rezultă din obligația de diligență.
- 51 Astfel, Comisia nu s-a abținut, în lipsa unei propuneri a părților vizate dintr-o țară terță care are economie de piață, să adopte măsuri de investigație cu scopul de a identifica astfel de țări, comportament care ar fi constituit o nerespectare vădită și gravă a obligației sale de diligență (a se vedea prin analogie Hotărârea Nölle/Consiliul și Comisia, punctul 47 de mai sus, EU:T:1995:169, punctul 88, și Hotărârea din 16 septembrie 2013, ATC și alții/Comisia, T-333/10, Rep., EU:T:2013:451, punctele 88 și 91).
- 52 Astfel cum reiese din considerentul (40) al Regulamentului nr. 642/2008 și după cum a precizat în ședință, Comisia a desfășurat o anchetă din oficiu în cursul procedurii antidumping. Mai precis, ținând seama de faptul că această procedură fusese deschisă în urma plângerii unei asociații spaniole, Comisia a solicitat autorităților spaniole să efectueze controalele și verificările necesare pentru a identifica țările terțe care au economie de piață exportatoare ale produsului în cauză către Uniune. Datorită acestei anchete, Comisia a descoperit existența a doi producători thailandezi ai produsului în cauză, cărora le-a trimis chestionare.
- 53 Astfel cum a subliniat avocatul general Bot, nu se poate reproșa Comisiei că, acționând astfel, a fost lipsită de diligență în ceea ce privește cele două întreprinderi în discuție. Împrejurările în care le-a adresat întrebări și termenul în care li s-a cerut să completeze formularul le-ar fi permis, așadar, să răspundă la acesta, astfel încât omisiunea lor le este integral imputabilă, cu atât mai mult cu cât Comisia nu dispune de niciun mijloc de presiune față de întreprinderile din țările terțe care să îi permită să le constrângă să coopereze (Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza GLS, punctul 39 de mai sus, EU:C:2011:636, punctele 115 și 116).
- 54 În schimb, Comisia ar fi trebuit, în urma lipsei unui răspuns al celor două întreprinderi thailandeze, să își continue investigațiile, cu atât mai mult cu cât dispunea de timpul necesar pentru a face acest lucru, eșecul demersurilor sale vizând întreprinderile menționate datând din decembrie 2007, iar regulamentul provizoriu fiind adoptat în iulie 2008. Întrucât nu și-a continuat investigațiile, Comisia nu a întreprins, astfel, eforturi serioase și suficiente (a se vedea în acest sens Hotărârea GLS, punctul 7 de mai sus, EU:C:2012:158, punctul 34, și Concluziile avocatului general Bot prezentate în cauza GLS, punctul 39 de mai sus, EU:C:2011:636, punctele 117 și 119; a se vedea de asemenea prin analogie Hotărârea Nölle/Consiliul și Comisia, punctul 47 de mai sus, EU:T:1995:169, punctul 88).
- 55 În consecință, Comisia a apreciat în mod eronat întinderea obligațiilor care decurg din obligația sa diligență, însă nu a încălcat în totalitate obligațiile care rezultă din această cerință privind diligența.
- 56 Din tot ceea ce precedă rezultă că niciun act sau comportament de natură să angajeze răspunderea Uniunii nu poate fi reproșat instituțiilor în speță.
- 57 Răspunderea Uniunii nu poate fi angajată, așadar, deoarece este suficient ca una dintre cele trei condiții de angajare a acestei răspunderi să nu fie îndeplinită pentru ca cererea de despăgubire să fie respinsă, fără să fie necesar să se examineze dacă celelalte două condiții sunt îndeplinite (Hotărârea din 20 februarie 2002, Förde-Reederei/Consiliul și Comisia, T-170/00, Rec., EU:T:2002:34, punctul 37; a se vedea de asemenea în acest sens Hotărârea din 15 septembrie 1994, KYDEP/Consiliul și Comisia, C-146/91, Rec., EU:C:1994:329, punctul 81).

58 Trebuie totuși să se examineze, cu titlu suplimentar, dacă există o legătură de cauzalitate suficient de directă și de certă între comportamentul culpabil invocat și prejudiciul pretins suferit.

Cu privire la legătura de cauzalitate dintre culpă și prejudiciu

59 Potrivit unei jurisprudențe constante, prejudiciul invocat trebuie să fie rezultatul suficient de direct al comportamentului reproșat, fiind necesar ca acesta din urmă să constituie cauza determinantă a prejudiciului, cu toate că nu există obligația de a repara orice consecință prejudiciabilă, chiar îndepărtată, a unei situații nelegale (Hotărârea din 4 octombrie 1979, Dumortier și alții/Consiliul, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 și 45/79, Rec., EU:C:1979:223, punctul 21; a se vedea de asemenea Hotărârea din 10 mai 2006, Galileo International Technology și alții/Comisia, T-279/03, Rec., EU:T:2006:121, punctul 130 și jurisprudența citată). Revine reclamantului sarcina de a face dovada existenței unei legături de cauzalitate între conduita imputată și prejudiciul invocat (a se vedea Hotărârea din 30 septembrie 1998, Coldiretti și alții/Consiliul și Comisia, T-149/96, Rec., EU:T:1998:228, punctul 101 și jurisprudența citată).

60 Or, o asemenea legătură de cauzalitate nu a fost stabilită de reclamantă în speță.

61 Astfel, elementele de probă furnizate de reclamantă nu permit să se demonstreze că dobânzile care se susține că reprezintă prejudiciul suferit de aceasta corespundeau unor împrumuturi contractate din cauza pierderii de lichidități ca urmare a plății taxelor antidumping în litigiu.

62 Singurul element de probă furnizat, alcătuind anexa A4 la cererea introductivă, intitulată „Listă a cheltuielilor cu dobânzile suplimentare suportate”, prezintă sub formă de tabele cuantumul dobânzilor datorate pe perioadă (coloana intitulată „Gesamtzinsen”, respectiv „Totalul dobânzilor”), precizând ratele dobânzilor (coloana „Zinssatz”), precum și cuantumul la care se raportează (coloana „Betrag”). Cu toate acestea, în afara faptului că această anexă nu face nicio precizare cu privire la natura acestor cuantumuri, cu excepția unei referințe cuprinzând mențiunea „Aviz de impunere” („Steuerbescheid”), urmată de un număr, trebuie arătat că aceasta a fost întocmită de reclamantă în scopul prezentei acțiuni, astfel cum a confirmat în ședință. Prin urmare, aceasta nu ar fi suficientă pentru a stabili ca atare, în lipsa unor elemente de probă provenind dintr-o sursă externă sau din orice alt document oficial de natură să le confirme, legătura invocată între dobânzile, împrumuturile și taxele antidumping impuse în mod necorespunzător de Regulamentul nr. 1355/2008 (a se vedea în ceea ce privește recunoașterea forței probante reduse a unui document întocmit de reclamantă Ordonanța din 3 septembrie 2014, Diadikasia Symvouloi Epicheiriseon/Comisia, T-261/12, EU:T:2014:755, punctul 38).

63 În plus, chiar presupunând că anexele C2 și C3 la replică pot fi declarate admisibile, deși au fost prezentate tardiv, fără justificarea acestei prezentări tardive, acestea nu pot nici ele să demonstreze legătura de cauzalitate invocată.

64 Desigur, prin datele pe care le conține (extrase de conturi bancare, avize de impunere și de rambursare emise de autoritățile vamale, declarații vamale și cereri de rambursare prezentate de reclamantă și de patru alte societăți), anexa C2 atestă plata și rambursarea taxelor antidumping, precum și a cuantumurilor în cauză. Anexa C3, cuprinzând certificate ale băncii reclamantei amintind principalele condiții ale contractelor sale de credit (sume împrumutate, rata dobânzii, cuantumul dobânzilor, durata), demonstrează, pe de altă parte, plata de dobânzi. Se poate arăta, în plus, după o analiză îngreunată totuși de prezentarea lipsită de claritate a numeroase documente incluse în anexa C2, că anumite cuantumuri sau anumite sume din cuantumul menționate în anexa C2 corespund anumitor sume menționate în anexa A4 cu titlu de sume împrumutate și că ratele dobânzilor care figurează în anexa C3 corespund celor citate în anexa A4.

- 65 Cu toate acestea, coroborarea celor trei anexe în cauză nu permite să se stabilească, în sine, că reclamanta a contractat împrumuturi din cauza taxelor antidumping plătite fără a fi datorate, iar nu numai pentru a-și finanța în mod general activitatea, independent de taxele antidumping în cauză. Pe de o parte, astfel cum a subliniat Consiliul în mod întemeiat în ședință, anexele C2 și C3 nu prezintă nicio legătură între ele, întrucât cuantumulurile împrumutate, astfel cum figurează în anexa C3, reprezintă sume mult mai ridicate decât cuantumulurile taxelor antidumping plătite fără a fi datorate, care rezultă din anexa C2. Pe de altă parte, anexele C2 și C3 permit cel mult să se furnizeze date probante, întrucât provin din surse externe și/sau sunt redactate sub forma unor documente oficiale, privind cuantumulurile taxelor antidumping în cauză și ratele dobânzilor (a se vedea punctul 64 de mai sus), dar nu compensează forța probantă insuficientă a anexei A4 (a se vedea punctul 62 de mai sus) și astfel nu sunt suficiente, chiar coroborate cu această anexă A4, pentru a demonstra legătura dintre taxele antidumping plătite fără a fi datorate, împrumuturile contractate și plata dobânzilor corespunzătoare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 februarie 2001, T. Port/Comisia, T-1/99, Rec., EU:T:2001:36, punctele 72 și 73).
- 66 Necesitatea ca reclamanta să subscrie împrumuturile menționate mai sus din cauza taxelor antidumping în litigiu este cu atât mai îndoielnică cu cât aceasta a recunoscut, în replică, astfel cum au subliniat Consiliul și Comisia, că a transferat aceste taxe asupra clienților. Astfel, reclamanta ar fi fost cel mult constrânsă să recurgă la împrumut pentru a-și finanța achizițiile în așteptarea vânzării produselor sale și transferarea corelativă a taxelor antidumping asupra clienților, dar nu era în niciun caz obligată să împrumute sumele în cauză pentru duratele de împrumut mult mai lungi care reies din anexa A4 la cererea introductivă, și anume pentru perioada cuprinsă între plata taxelor antidumping în cauză și rambursarea lor de către autoritățile vamale. Mai mult, Consiliul a subliniat, fără a fi contrazis cu privire la acest aspect de reclamantă, că activitatea supusă taxelor antidumping în cauză reprezenta maximum 6 % din cifra de afaceri a importatorilor supuși anchetei antidumping, precum reclamanta, făcând astfel să fie puțin credibilă, în lipsa unei probe și chiar a unei argumentări în sens contrar prezentate de reclamantă, o pierdere de lichidități ca urmare a plății taxelor antidumping în litigiu care necesita recurgerea la împrumut.
- 67 Rezultă din tot ceea ce precedă că reclamanta nu a demonstrat existența unei legături de cauzalitate între culpă și prejudiciul invocat.
- 68 Această condiție de angajare a răspunderii Uniunii nu este, așadar, îndeplinită, fără să fie necesară pronunțarea cu privire la susținerile Consiliului și Comisiei referitoare la întreruperea acestei legături de cauzalitate din cauza comportamentului neglijent al reclamantei și a reintroducerii taxelor antidumping în litigiu prin Regulamentul nr. 158/2013. Rezultă de asemenea că nu se impune admiterea cererii Comisiei de suspendare a prezentei proceduri, întemeiată pe faptul că două întrebări preliminare privind aprecierea validității Regulamentului nr. 158/2013 (cauzele conexe C-283/14, CM Eurologistik, și C-284/14, GLS) sunt în prezent pendinte în fața Curții.
- 69 Prezenta acțiune trebuie, în consecință, să fie respinsă ca neîntemeiată, atât în ceea ce privește concluziile principale, cât și cele subsidiare, fără a fi necesară pronunțarea, pe de o parte, cu privire la pretinsa inadmisibilitate parțială a acțiunii, în măsura în care se referă la dobânzile aferente creditelor contractate din cauza taxelor antidumping achitate pentru importurile efectuate prin intermediul a patru alte societăți și, pe de altă parte, cu privire la cauza de inadmisibilitate întemeiată pe un abuz de procedură, în sensul că acțiunea ar urmări în realitate anularea deciziilor autorităților vamale naționale.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 70 Potrivit articolului 134 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât reclamanta a căzut în pretenții, se impune ca, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, să fie obligată să suporte și cheltuielile de judecată efectuate de Consiliu și de Comisie, conform concluziilor acestora din urmă.

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a doua)

declară și hotărăște:

- 1) **Respinge acțiunea.**
- 2) **Obligă I. Schroeder KG (GmbH & Co.) la plata cheltuielilor de judecată.**

Martins Ribeiro

Gervasoni

Madise

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 23 septembrie 2015.

Semnături